

Comisia economie, buget și finanțe

RAPORT **asupra proiectului de lege privind protecția** **secretelor comerciale (nr.384 din 30.10.2023)** **Lectura II**

Comisia economie, buget și finanțe a examinat pentru lectura a doua proiectul de lege privind protecția secretelor comerciale și informează despre următoarele:

Reiterăm că proiectul de lege transpune prevederile Directivei (UE) 2016/943 a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2016 privind protecția know-how-ului și a informațiilor de afaceri nedivulgate (secrete comerciale) împotriva dobândirii, utilizării și divulgării ilegale, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 157 din 15 iunie 2016.

Pentru lectura a doua Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de lege în contextul propunerilor și obiecțiilor expuse în avizul Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului și în Raportul de expertiză al Asociației Obștești "Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției". Proiectul de lege redactat în corespundere cu propunerile acceptate este anexat la prezentul raport.

În contextul celor relatate, Comisia economie, buget și finanțe cu vot majoritar propune adoptarea proiectului de lege nr.384 din 30.10.2023 în lectura a doua.

Radu MARIAN
Președinte al Comisiei

LEGE

privind protecția secretelor comerciale

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune în legislația națională Directiva (UE) 2016/943 a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2016 privind protecția know-how-ului și a informațiilor de afaceri nedivulgate (secrete comerciale) împotriva dobândirii, utilizării și divulgării ilegale (text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 157 din 15 iunie 2016.

Capitolul I **DISPOZIȚII GENERALE**

Articolul 1. Obiectul și domeniul de aplicare

(1) Prezenta lege stabilește norme privind protecția împotriva dobândirii, utilizării și divulgării ilegale de secrete comerciale.

(2) Dispozițiile prezentei legi nu aduc atingere:

a) exercitării dreptului la libertatea de exprimare și de informare, astfel cum este prevăzut de legislație și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, inclusiv respectării libertății și pluralismului mijloacelor de informare în masă;

b) aplicării normelor legale care le impun deținătorilor de secrete comerciale să divulge informații, inclusiv secrete comerciale, din rațiuni de interes public, publicului ori autorităților administrative sau judiciare în vederea exercitării atribuțiilor autorităților respective;

c) aplicării normelor legale care impun sau permit autorităților publice să divulge informații furnizate de societăți pe care respectivele autorități le dețin, în temeiul obligațiilor și prerogativelor stabilite de legislație și în conformitate cu acestea;

d) autonomiei partenerilor sociali și dreptului acestora de a încheia acorduri colective, în conformitate cu legea.

(3) Nicio dispoziție a prezentei legi nu trebuie înțeleasă ca oferind vreun temei

pentru limitarea mobilității salariaților. În special, în legătură cu exercitarea acestei mobilități, dispozițiile prezentei legi nu oferă niciun temei pentru:

a) limitarea utilizării de către salariați a informațiilor care nu constituie un secret comercial astfel cum este definit la art. 2;

b) limitarea utilizării de către salariați a experienței și a competențelor dobândite în mod onest ca urmare a desfășurării normale a activității lor profesionale;

c) impunerea oricăror restricții suplimentare salariaților în contractele lor de muncă, altele decât restricțiile impuse în conformitate cu dispozițiile legale.

Articolul 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, noțiunile utilizate au următoarele semnificații:

deținătorul secretului comercial – orice persoană fizică sau juridică care deține controlul legal asupra unui secret comercial;

făptuitor – orice persoană fizică sau juridică care a dobândit, a utilizat sau a divulgat în mod ilegal un secret comercial;

mărfuri ce contravin normelor – mărfurile a căror concepere, caracteristici, funcționare, proces de producție sau comercializare beneficiază în mod semnificativ de secrete comerciale dobândite, utilizate ori divulgate în mod ilegal;

secret comercial – informațiile care îndeplinesc cumulativ următoarele cerințe:

a) sunt secrete în sensul că nu sunt, ca întreg sau astfel cum se prezintă ori se articulează elementele acestora, cunoscute la nivel general sau ușor accesibile persoanelor din cercurile care se ocupă, în mod normal, de tipul de informații în cauză;

b) au valoare comercială prin faptul că sunt secrete;

c) au făcut obiectul unor măsuri rezonabile, date fiind circumstanțele, luate de către persoana care deține în mod legal controlul asupra informațiilor respective, pentru a fi păstrate secrete.

Capitolul II DOBÂNDIREA, UTILIZAREA ȘI DIVULGAREA DE SECRETE COMERCIALE

Articolul 3. Dobândirea, utilizarea și divulgarea legală de secrete comerciale

(1) Dobândirea unui secret comercial este considerată legală în cazul în care secretul comercial este obținut prin oricare dintre următoarele mijloace:

- a) descoperirea sau crearea independentă;
- b) analiza, studierea, dezasamblarea ori testarea unui produs sau a unui obiect care a fost făcut public sau care se află în mod legal în posesia celui care a dobândit informațiile și căruia nu i se aplică nicio obligație valabilă din punct de vedere legal de a limita dobândirea secretului comercial;
- c) exercitarea dreptului salariaților sau al reprezentanților salariaților la informare și la consultare în conformitate cu legislația;
- d) orice altă practică care, în condițiile respective, este conformă cu practicile comerciale loiale.

(2) Dobândirea, utilizarea sau divulgarea unui secret comercial este considerată legală în măsura în care o astfel de dobândire, utilizare sau divulgare este impusă sau permisă de lege.

Articolul 4. Dobândirea, utilizarea și divulgarea ilegală de secrete comerciale

(1) Deținătorul secretului comercial are dreptul să solicite instanței de judecată aplicarea măsurilor, procedurilor și acțiunilor reparatorii prevăzute de prezenta lege și de alte dispoziții legale pentru a preveni dobândirea, utilizarea sau divulgarea ilegală a secretului său comercial ori pentru a obține reparații în urma unor astfel de fapte.

(2) Dobândirea unui secret comercial fără consimțământul deținătorului secretului comercial în cauză este considerată ilegală ori de câte ori este efectuată prin:

- a) accesul neautorizat, însușirea sau copierea oricăror documente, obiecte, materiale, substanțe sau fișiere electronice care se află în mod legal sub controlul deținătorului secretului comercial și care conțin secretul comercial sau din care poate fi dedus secretul comercial în cauză;
- b) orice alt comportament care, date fiind circumstanțele, contravine practicilor comerciale loiale.

(3) Utilizarea sau divulgarea unui secret comercial este considerată ilegală ori de câte ori este săvârșită, fără consimțământul deținătorului secretului comercial, de către o persoană care îndeplinește oricare dintre următoarele condiții:

- a) a dobândit secretul comercial în mod ilegal;
- b) încalcă un acord de confidențialitate sau orice altă obligație de a nu divulga secretul comercial;
- c) încalcă o obligație contractuală sau de altă natură care limitează utilizarea secretului comercial.

(4) Dobândirea, utilizarea sau divulgarea unui secret comercial este, de asemenea, considerată ilegală atunci când o persoană, în momentul dobândirii,

utilizării sau divulgării acestuia, avea cunoștință sau ar fi trebuit să aibă cunoștință, date fiind circumstanțele, de faptul că secretul comercial a fost obținut, direct sau indirect, de la o altă persoană care a utilizat sau a divulgat secretul comercial în mod ilegal în sensul alin. (3).

(5) Producerea, oferirea sau introducerea pe piață a mărfurilor ce contravin normelor sau importul, exportul ori depozitarea unor astfel de mărfuri în aceste scopuri se consideră, de asemenea, o utilizare ilegală a unui secret comercial atunci când persoana care desfășoară astfel de activități avea cunoștință sau ar fi trebuit să aibă cunoștință, date fiind circumstanțele, de faptul că secretul comercial a fost utilizat în mod ilegal în sensul alin. (3).

(6) Încălcarea normelor privind protecția secretelor comerciale, reglementate prin prezenta lege, atrage răspunderea contravențională sau penală, după caz.

Capitolul III **MĂSURI, PROCEDURI ȘI ACȚIUNI REPARATORII**

Secțiunea 1 **Dispoziții generale**

Articolul 5. Dreptul la acțiune

(1) Pentru protecția secretului comercial împotriva dobândirii, utilizării și divulgării ilegale, deținătorul acestuia se poate adresa în instanța de judecată.

(2) Cererea de chemare în judecată se depune și se judecă în conformitate cu prevederile generale ale Codului de procedură civilă, cu excepțiile și completările stabilite de prezenta lege.

Articolul 6. Proportionalitate și abuzul de drept procedural

(1) Măsurile, procedurile și acțiunile reparatorii prevăzute de prezenta lege sunt aplicate într-un mod care:

- a) este proporțional;
- b) evită crearea de obstacole în calea comerțului legitim pe piața internă; și
- c) prevede garanții împotriva utilizării lor abuzive.

(2) Art. 61 din Codul de procedură civilă nr. 225/2003 se aplică în mod corespunzător și în cazul în care o cerere de chemare în judecată privind dobândirea, utilizarea sau divulgarea ilegală a unui secret comercial este în mod evident nefondată și se constată că reclamantul a intentat acțiunea în mod abuziv sau cu rea-credință.

Articolul 7. Excepții

Instanța de judecată respinge cererea de aplicare a măsurilor, procedurilor și a acțiunilor reparatorii prevăzute de prezenta lege în cazul în care presupusa dobândire, utilizare sau divulgare a secretului comercial a avut loc în oricare dintre următoarele cazuri:

a) pentru exercitarea dreptului la libertatea de exprimare și de informare, astfel cum este prevăzut în legislație și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, inclusiv respectarea libertății și a pluralismului mijloacelor de informare în masă;

b) pentru dezvăluirea unei abateri, unei fapte reprobabile sau a unei activități ilegale, cu condiția ca pârâtul să fi acționat în scopul protejării interesului public general;

c) divulgarea secretului comercial de către salariați reprezentanților acestora, ca parte a exercitării legitime de către reprezentanții respectivi a funcțiilor lor în conformitate cu legislația, cu condiția ca divulgarea să fi fost necesară pentru această exercitare legitimă a funcțiilor lor;

d) în scopul protejării unui interes legitim recunoscut de lege.

Articolul 8. Termenul de prescripție

(1) Acțiunile prin care se apără dreptul asupra secretului comercial și acțiunile de aplicare a măsurilor, procedurilor și acțiunilor reparatorii sunt supuse termenului de prescripție de 6 ani.

(2) Începutul curgerii termenului de prescripție, suspendarea și întreruperea acestuia sunt reglementate de prevederile cuprinse în cartea întâi titlul IV capitolul II din Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002.

Articolul 9. Asigurarea confidențialității secretelor comerciale în cursul procedurilor judiciare

(1) În cursul unei proceduri judiciare, cât și după încheierea acesteia, părțile, avocații sau alți reprezentanți ai acestora, personalul instanței de judecată, martorii, experții și orice altă persoană care participă la o procedură judiciară legată de dobândirea, utilizarea sau divulgarea ilegală a unui secret comercial ori care au acces la documente care fac parte integrantă din această procedură judiciară nu au voie să folosească ori să divulge secrete comerciale sau presupuse secrete comerciale pe care instanța de judecată, ca răspuns la o cerere motivată corespunzător a părții interesate sau din oficiu, le-a identificat ca fiind confidențiale și de care au luat cunoștință în urma acestei participări sau a acestui acces.

(2) Obligația stabilită la alin. (1) încetează să existe în oricare dintre următoarele circumstanțe:

a) atunci când se constată, printr-o decizie definitivă, că presupusul secret comercial nu îndeplinește cerințele stabilite conform noțiunii de secret comercial de la art. 2; sau

b) atunci când informațiile în cauză devin, în timp, general cunoscute sau ușor accesibile persoanelor din cercurile care se ocupă în mod normal de acest tip de informații.

(3) La cererea justificată în mod corespunzător a uneia dintre părți sau din oficiu, instanța de judecată poate lua măsurile specifice necesare pentru a păstra confidențialitatea oricăror secrete comerciale sau presupuse secrete comerciale utilizate ori menționate în cursul procedurii judiciare legate de dobândirea, utilizarea sau divulgarea ilegală a unui secret comercial.

(4) În aplicarea prevederilor alin. (3), instanța de judecată poate să dispună:

a) restricționarea, integrală sau parțială, la un număr limitat de persoane a accesului la orice document care conține secrete comerciale sau presupuse secrete comerciale, care a fost prezentat de părți sau de terți;

b) restricționarea la un număr limitat de persoane a accesului la ședințele de judecată, atunci când pot fi divulgate secrete comerciale sau presupuse secrete comerciale, precum și la înregistrările aferente ședințelor de judecată respective;

c) punerea la dispoziția oricărei alte persoane decât cele care fac parte din numărul limitat de persoane menționat la lit. a) și b) a unei versiuni neconfidențiale a oricărei hotărâri judecătorești, din care au fost eliminate sau ocultate pasajele conținând secrete comerciale;

d) orice alte măsuri prevăzute de lege pentru asigurarea confidențialității secretelor comerciale sau a presupuselor secrete comerciale.

(5) Instanța de judecată se asigură că numărul de persoane menționat la alin. (4) lit. a) și b) nu depășește cel necesar pentru a asigura respectarea dreptului părților la o cale de atac efectivă și la un proces echitabil și include cel puțin o persoană fizică din partea fiecărei părți, precum și avocații sau alți reprezentanți ai respectivelor părți.

(6) Atunci când ia decizia privind măsurile menționate la alin. (3) și evaluează proporționalitatea acestora, instanța de judecată ia în considerare necesitatea de a garanta dreptul la o cale de atac efectivă și la un proces echitabil, interesele legitime ale părților și, după caz, ale terților, precum și orice eventual prejudiciu cauzat oricăreia dintre părți și, după caz, terților, care rezultă din aprobarea sau respingerea unor astfel de măsuri.

(7) Orice prelucrare a datelor cu caracter personal în temeiul alin. (1)–(6) din prezentul articol se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

Secțiunea a 2-a **Măsuri provizorii și asigurătorii**

Articolul 10. Măsuri provizorii și asigurătorii

(1) La cererea deținătorului secretului comercial, instanța de judecată poate dispune oricare dintre următoarele măsuri provizorii și asigurătorii împotriva presupusului făptuitor:

a) încetarea sau, după caz, interdicția, cu titlu provizoriu, a utilizării sau a divulgării secretului comercial;

b) interdicția de a produce, a oferi, a introduce pe piață sau a utiliza mărfuri ce contravin normelor ori de a importa, a exporta sau a depozita astfel de mărfuri în scopurile menționate;

c) sechestrarea mărfurilor suspectate că contravin normelor, inclusiv a mărfurilor importate, astfel încât să se împiedice intrarea sau circulația acestora pe piață.

(2) Ca alternativă la măsurile menționate la alin. (1), instanța de judecată poate dispune ca orice continuare a presupusei utilizări ilegale a unui secret comercial să facă obiectul unei cauțiuni destinate să asigure despăgubirea deținătorului secretului comercial.

(3) Este interzisă divulgarea unui secret comercial în schimbul constituirii unei cauțiuni.

Articolul 11. Condiții de aplicare și garanții

(1) Pentru a dispune măsurile provizorii și asigurătorii prevăzute la art. 10, instanța de judecată poate solicita reclamantului să furnizeze probe care pot fi considerate, în mod rezonabil, disponibile, pentru a se convinge cu un grad suficient de siguranță că:

a) secretul comercial există;

b) reclamantul este deținătorul secretului comercial; și

c) secretul comercial este dobândit, utilizat sau divulgat în mod ilegal ori că o dobândire, utilizare sau o divulgare ilegală a secretului comercial este iminentă.

(2) Instanța de judecată ia decizia privind aprobarea sau respingerea cererii prevăzute la art. 10 și, la evaluarea proporționalității acesteia, ține seama de circumstanțele specifice cauzei, inclusiv, după caz:

- a) valoarea și alte trăsături specifice ale secretului comercial;
- b) măsurile luate în vederea protejării secretului comercial;
- c) comportamentul pârâtului în dobândirea, utilizarea sau divulgarea secretului comercial;
- d) impactul utilizării sau al divulgării ilegale a secretului comercial;
- e) interesele legitime ale părților și impactul pe care aprobarea sau respingerea măsurilor provizorii și asigurătorii l-ar putea avea asupra părților;
- f) interesele legitime ale terților;
- g) interesul public;
- h) protejarea drepturilor fundamentale.

(3) La cererea pârâtului, instanța de judecată dispune revocarea măsurilor provizorii și asigurătorii prevăzute la art. 10, dacă:

- a) reclamantul nu a demarat proceduri judiciare care să conducă la pronunțarea unei hotărâri judecătorești privind soluționarea fondului cauzei într-un termen de 30 de zile de la dispunerea acestora; sau
- b) informațiile în cauză nu mai îndeplinesc cerințele stabilite conform noțiunii de secret comercial de la art. 2, din motive ce nu pot fi imputate pârâtului.

(4) În vederea stabilirii măsurilor provizorii și asigurătorii prevăzute la art. 10, instanța de judecată poate să dispună obligarea reclamantului la constituirea unei cauțiuni sau a unei garanții echivalente corespunzătoare, destinată să asigure acoperirea oricărui prejudiciu suferit de pârât și, dacă este cazul, de către orice altă persoană afectată de măsurile respective.

(5) Instanța de judecată poate dispune, la cererea pârâtului sau a terțului prejudiciat, acordarea unei despăgubiri corespunzătoare pentru orice prejudiciu provocat de măsurile prevăzute la art. 10, în următoarele situații:

- a) măsurile au încetat în temeiul alin. (3) lit. a);
- b) măsurile au încetat să se aplice ca urmare a oricărei acțiuni sau omisiuni a reclamantului;
- c) se constată ulterior că nu a avut loc o dobândire, utilizare sau divulgare ilegală a secretului comercial sau o amenințare de producere a unor astfel de comportamente.

(6) Cererea de despăgubire prevăzută la alin. (5) poate face obiectul unor proceduri judiciare separate.

Secțiunea a 3-a **Măsuri care rezultă dintr-o hotărâre pe fond**

Articolul 12. Măsuri corective

(1) În cazul în care constată dobândirea, utilizarea sau divulgarea ilegală a unui secret comercial, instanța de judecată, la cererea reclamantului, poate dispune împotriva făptuitorului una sau mai multe dintre următoarele măsuri:

a) încetarea sau, după caz, interdicția utilizării ori a divulgării secretului comercial;

b) interdicția de a produce, a oferi, a introduce pe piață sau a utiliza mărfuri ce contravin normelor ori de a importa, a exporta sau a depozita astfel de mărfuri în aceste scopuri;

c) măsuri corective corespunzătoare cu privire la mărfurile ce contravin normelor;

d) distrugerea parțială sau totală a oricărui document, obiect, material, substanță sau fișier electronic ce conține sau încorporează secretul comercial ori, după caz, predarea integrală sau parțială către reclamant a respectivelor documente, obiecte, materiale, substanțe sau fișiere electronice.

(2) Măsurile corective menționate la alin. (1) lit. c) cuprind:

a) retragerea de pe piață a mărfurilor ce contravin normelor;

b) eliminarea caracteristicilor ilicite ale mărfurilor ce contravin normelor;

c) distrugerea mărfurilor care încalcă secretul comercial sau, după caz, retragerea lor de pe piață, cu condiția ca retragerea să nu aducă atingere protecției secretului comercial în cauză.

(3) În cazul în care a dispus retragerea de pe piață a mărfurilor ce contravin normelor, instanța de judecată poate să dispună, la cererea deținătorului secretului comercial, ca mărfurile respective să fie predate deținătorului sau organizațiilor filantropice.

(4) Instanța de judecată dispune ca măsurile menționate la alin. (1) lit. c) și d) să fie puse în aplicare pe cheltuiala făptuitorului, cu excepția cazului în care există motive specifice pentru a nu dispune acest lucru. Măsurile respective nu trebuie să aducă atingere despăgubirilor ce ar putea fi datorate deținătorului secretului comercial ca urmare a dobândirii, utilizării sau a divulgării ilegale a secretului comercial.

Articolul 13. Condiții de aplicare, garanții și măsuri alternative

(1) Înainte de a dispune măsurile prevăzute la art. 12 și pentru evaluarea proporționalității acestora, instanța de judecată trebuie să țină seama de circumstanțele specifice ale cazului, incluzând, după caz:

a) valoarea sau alte trăsături specifice ale secretului comercial;

b) măsurile luate în vederea protejării secretului comercial;

c) comportamentul pârâtului în dobândirea, utilizarea sau divulgarea secretului comercial;

- d) impactul utilizării sau al divulgării ilegale a secretului comercial;
- e) interesele legitime ale părților și impactul pe care dispunerea/respingerea măsurilor respective l-ar putea avea asupra părților;
- f) interesele legitime ale terților;
- g) interesul public;
- h) protejarea drepturilor fundamentale.

(2) În cazul în care instanța de judecată limitează durata măsurilor prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. a) și b), această durată trebuie să fie suficientă pentru a elimina orice avantaj comercial sau economic pe care făptuitorul l-ar fi putut obține în urma dobândirii, utilizării sau divulgării ilegale a secretului comercial.

(3) La cererea pârâtului, instanța de judecată dispune revocarea măsurilor prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. a) și b) dacă informațiile în cauză nu mai îndeplinesc cerințele stabilite conform noțiunii de secret comercial de la art. 2, din motive ce nu pot fi imputate direct sau indirect pârâtului.

(4) La cererea persoanelor pasibile de măsurile prevăzute la art. 12, instanța de judecată poate dispune plata unei despăgubiri în folosul părții prejudiciate în locul aplicării măsurilor respective, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) persoana respectivă, în momentul utilizării sau al divulgării secretului comercial, nu avea cunoștință și nu ar fi avut motive, date fiind circumstanțele, să ia cunoștință de faptul că secretul comercial a fost obținut de la o altă persoană care a utilizat sau a divulgat secretul comercial în cauză în mod ilegal;

b) executarea măsurilor respective ar produce prejudicii disproporționate persoanelor în cauză; și

c) despăgubirea părții prejudiciate pare a fi satisfăcătoare în mod rezonabil.

(5) Atunci când se dispune plata unei despăgubiri în locul dispunerii măsurilor menționate la art. 12 alin. (1) lit. a) și b), despăgubirea nu va depăși cuantumul redevențelor sau al drepturilor care ar fi fost datorate dacă persoana în cauză ar fi solicitat autorizația de a utiliza secretul comercial respectiv pentru perioada de timp în care s-ar fi putut interzice utilizarea secretului comercial.

Articolul 14. Despăgubirile

(1) La cererea părții prejudiciate, instanța de judecată dispune ca făptuitorul care știa sau ar fi trebuit să știe că se implică în dobândirea, utilizarea sau divulgarea ilegală a unui secret comercial să plătească deținătorului secretului comercial respectiv o despăgubire proporțională cu prejudiciul realmente suferit ca urmare a dobândirii, utilizării sau divulgării ilegale a secretului comercial.

(2) La stabilirea valorii despăgubirii prevăzute la alin. (1), instanța de judecată trebuie să ia în considerare toți factorii corespunzători, cum ar fi consecințele economice negative asupra părții prejudiciate, inclusiv profitul ratat de aceasta, beneficiile necuvenite realizate de făptuitor și, dacă este cazul, orice alt element în afara factorilor economici, cum ar fi prejudiciul moral cauzat deținătorului secretului comercial prin dobândirea, utilizarea sau divulgarea ilegală a secretului comercial.

(3) Cu titlu de alternativă, în loc de a stabili valoarea despăgubirii conform alin. (2), instanța de judecată poate stabili, atunci când circumstanțele cauzei permit, o valoare forfetară a despăgubirii pe baza unor elemente cum ar fi, cel puțin, valoarea redevențelor sau a drepturilor care ar fi fost datorate dacă făptuitorul ar fi solicitat autorizarea de a utiliza secretul comercial în cauză.

(4) Limitarea răspunderii materiale a salariatului față de angajator, prevăzută la art. 336 din Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003, în ceea ce privește despăgubirile pentru dobândirea, utilizarea sau divulgarea ilegală a unui secret comercial al angajatorului, se aplică în cazul în care salariatul a acționat fără intenție.

Articolul 15. Publicarea hotărârilor judecătorești

(1) Instanța de judecată poate dispune, la cererea reclamantului și pe cheltuiala făptuitorului, măsuri corespunzătoare pentru difuzarea informațiilor cu privire la hotărârea judecătorească pronunțată într-un caz de dobândire, utilizare sau divulgare ilegală a secretului comercial, în special publicarea integrală sau parțială a acesteia în mijloacele de informare în masă.

(2) Măsura prevăzută la alin. (1) din prezentul articol va asigura păstrarea confidențialității secretelor comerciale astfel cum este prevăzut la art. 9.

(3) Atunci când dispune și evaluează proporționalitatea măsurii prevăzute la alin. (1), instanța de judecată ține cont, după caz, de:

- a) valoarea secretului comercial;
- b) comportamentul pârâtului în dobândirea, utilizarea sau divulgarea secretului comercial;
- c) impactul utilizării sau al divulgării ilegale a secretului comercial;
- d) probabilitatea unei noi utilizări sau divulgări ilegale a secretului comercial de către pârât.

(4) Atunci când dispune și evaluează proporționalitatea măsurii prevăzute la alin. (1), instanța de judecată estimează totodată dacă informațiile privind pârâtul permit identificarea persoanei fizice și, în acest caz, dacă publicarea informațiilor respective ar fi justificată, având în vedere, în special, eventualele prejudicii pe care o astfel de măsură l-ar putea aduce vieții private și reputației pârâtului.

Capitolul IV DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 16. Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea termenului de două luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

- a) va prezenta Parlamentului propuneri vizând punerea în concordanță a legislației în vigoare cu prezenta lege;
- b) va pune actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

(3) La data intrării în vigoare a prezentei legi, Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2022 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 66–75, art. 132), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 1026 alineatul (2), textul „în sensul dispozițiilor art. 2047 alin. (3)” se substituie cu cuvintele „în sensul legislației privind protecția secretelor comerciale”.

2. În cartea a treia titlul III capitolul XXXIII, secțiunea a 3-a „Răspunderea pentru dobândirea, utilizarea sau divulgarea legală a secretelor comerciale” se abrogă.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

SINTEZA

rezultatelor examinării amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor la proiectul de lege privind protecția secretelor comerciale
(nr.384 din 30.10.2023)

<i>Prevederile proiectului de lege</i>	<i>Conținutul amendamentului, obiecției sau propunerii</i>	<i>Rezultatele examinării de către autor și Comisia economie, buget și finanțe</i>
1	2	3
<p>Articolul 1. Obiectul și domeniul de aplicare</p> <p>(1) Prezenta lege stabilește norme privind protecția împotriva dobândirii, utilizării și divulgării ilegale de secrete comerciale.</p> <p>(3) Nici o dispoziție a prezentei legi nu trebuie înțeleasă ca oferind vreun temei pentru limitarea mobilității salariaților. În special, în legătură cu exercitarea acestei mobilități, dispozițiile prezentei legi nu oferă niciun temei pentru:</p> <p>a) limitarea utilizării de către salariați a informațiilor care nu constituie secret comercial, astfel cum este definit la art. 2;</p> <p>b) limitarea utilizării de către salariați a experienței și a competențelor dobândite în mod onest ca urmare a desfășurării normale a activității lor profesionale;</p> <p>c) impunerea oricărei restricții suplimentare salariaților în cadrul contractelor lor de muncă, altele decât restricțiile impuse în conformitate cu dispozițiile legale.</p>	<p><u>Directia generală juridică</u></p> <p>1. La art.1 în dispoziția alin.(3), privind termenul „mobilitatea salariaților”, remarcăm că acest termen nu este specific limbajului juridic utilizat în legislația în vigoare, motiv pentru care sugerăm revizuirea sau definirea acestuia în art.2 din proiect.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Termenul respectiv este preluat conform normei art. 2 din Directiva (UE) 2016/943, iar substituirea acestuia ar crea confuzie la nivel de percepere a normelor ce vizează stabilirea limitelor de aplicare a protecției secretelor comerciale.</p> <p>De asemenea, nu se consideră oportună definirea acestui termen în cuprinsul Legii privind protecția secretelor comerciale, deoarece acesta nu ține de obiectul de reglementare al legii în cauză, dar vizează aspecte generale ce țin de asigurarea drepturilor și libertăților salariaților, urmând a fi perceput prin prisma legislației naționale relevante. În acest sens, se menționează faptul că Codul muncii al Republicii Moldova face referire la acest termen (spre ex: art. 52, 55¹), iar cu titlu de exemple pot fi menționate și alte acte normative, cum ar fi: Strategia de reformă a administrației publice din Republica Moldova pentru anii 2023-2030, aprobată prin Hotărârea</p>

		Guvernului nr. 126/2023 (pct. 175), Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 658/2022.
<p>Articolul 2. Noțiuni principale <i>secret comercial</i> - informațiile care îndeplinesc cumulativ următoarele cerințe: a) sunt secrete în sensul că nu sunt, ca întreg sau astfel cum se prezintă sau se articulează elementele acestora, cunoscute la nivel general sau ușor accesibile persoanelor din cercurile care se ocupă, în mod normal, de tipul de informații în cauză; b) au valoare comercială prin faptul că sunt secrete; c) au făcut obiectul unor măsuri rezonabile, în circumstanțele date, luate de către persoana care deține în mod legal controlul asupra informațiilor respective, pentru a fi păstrate secrete.</p>	<p><u>Centrul de analiză și prevenire a Corupției</u></p> <p>În pofida faptului că a fost preluat din textul Directivei (UE1 2016/943), definiția dată de autor secretului comercial este una defectuoasă și greu de înțeles, în special text-ul de la lit.a). Pentru a corespunde principiului clarității actului normativ se propune redarea într-o formă clară și accesibilă limbajului juridic național a noțiunii de secret comercial, dar care să nu fie contrar prevederilor Directivei prenotate.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Lit. a) este una dintre condițiile pe care trebuie să le îndeplinească informațiile, cumulativ cu celelalte condiții specificate, pentru a fi calificate drept secrete comerciale.</p>
<p>Articolul 4. Dobândirea, utilizarea și divulgarea ilegală de secrete comerciale (1) Deținătorul secretului comercial are dreptul să solicite măsurile, procedurile și acțiuni reparatorii prevăzute de prezenta lege și de alte dispoziții legale pentru a preveni dobândirea, utilizarea sau divulgarea ilegală a secretelor lui comerciale sau pentru a obține reparații în urma unor astfel de fapte. (2) Dobândirea unui secret comercial fără consimțământul deținătorului secretului comercial este considerată ilegală ori de câte ori este efectuată prin: a) accesul neautorizat, însușirea sau copierea oricăror documente, obiecte, materiale,</p>	<p><u>Directia generală juridică</u></p> <p>La art.4 alin.(1), pentru claritatea stilului normativ se va concretiza subiectul de la care <i>deținătorul secretului comercial are dreptul să solicite măsurile, procedurile, acțiuni reparatorii și alte dispoziții legale pentru a preveni dobândirea, utilizarea sau divulgarea ilegală a secretelor lui comerciale.</i></p>	<p>Se acceptă</p> <p>Art. 4 alin. (1) va avea următorul cuprins: ”(1) Deținătorul secretului comercial are dreptul să solicite instanței de judecată aplicarea măsurilor, procedurilor și acțiunilor reparatorii prevăzute de prezenta lege și de alte dispoziții legale pentru a preveni dobândirea, utilizarea sau divulgarea ilegală a secretului său comercial sau pentru a obține reparații în urma unor astfel de fapte.”</p>

<p>substanțe sau fișiere electronice care se află în mod legal sub controlul deținătorului secretului comercial și care conțin secretul comercial sau din care poate fi dedus secretul comercial;</p> <p>b) orice alt comportament care, în circumstanțele date, contravine practicilor comerciale loiale.</p> <p>(3) Utilizarea sau divulgarea unui secret comercial este considerată ilegală ori de câte ori este săvârșită, fără consimțământul deținătorului secretului comercial, de către o persoană care îndeplinește oricare dintre următoarele condiții:</p> <p>a) a dobândit secretul comercial în mod ilegal;</p> <p>b) încalcă un acord de confidențialitate sau orice altă obligație de a nu divulga secretul comercial;</p> <p>c) încalcă o obligație contractuală sau de altă natură care limitează utilizarea secretului comercial.</p>		
<p>Articolul 5. Excepții</p> <p>Instanța de judecată respinge solicitarea de aplicare a măsurilor, a procedurilor și a acțiunilor reparatorii prevăzute de prezenta lege în cazul în care presupusa dobândire, utilizare sau divulgare a secretului comercial a avut loc în oricare dintre următoarele cazuri:</p> <p>a) pentru exercitarea dreptului la libertatea de exprimare și de informare, astfel cum este prevăzut de legislație și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, inclusiv respectarea libertății și pluralismului mijloacelor de informare în masă;</p> <p>b) pentru dezvăluirea unei abateri, a unei fapte reprobabile sau a unei activități ilegale, cu</p>	<p><u>Directia generală juridică</u></p> <p>Conținutul art.5 nu se încadrează în obiectul de reglementare a Capitolului II, propunem a fi amplasat în cuprinsul Capitolului III.</p> <p>La dispoziția art.5, obiectăm asupra sintagmei „solicitarea de aplicare a măsurilor”. În acest sens, atragem atenția că, la art.10 alin.(1) este prevăzut că la cererea deținătorului secretului comercial instanța de judecată poate dispune măsuri provizorii. Pentru un spor de precizie normativă se va revizui terminologia utilizată.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Conținutul art. 5 se transferă după art. 7, cu renumerotarea corespunzătoare a art. 5, 6 și 7 din proiectul legii.</p> <p>Se acceptă</p> <p>La art. 5 (care urmare transferului și renumerotării a devenit art. 7) cuvintele „solicitarea de aplicare a măsurilor” se substituie cu cuvintele „cererea de aplicare a măsurilor”.</p>

<p>condiția ca pârâțul să fi acționat în scopul protejării interesului public general;</p> <p>c) divulgarea de către salariați reprezentanților acestora ca parte a exercitării legitime de către reprezentanții respectivi a funcțiilor lor în conformitate cu legislația, cu condiția ca divulgarea să fi fost necesară pentru această exercitare legitimă;</p> <p>d) în scopul protejării unui interes legitim recunoscut de lege.</p>		
<p>Articolul 5. Excepții</p> <p>Instanța de judecată respinge solicitarea de aplicare a măsurilor, a procedurilor și a acțiunilor reparatorii prevăzute de prezenta lege în cazul în care presupusa dobândire, utilizare sau divulgare a secretului comercial a avut loc în oricare dintre următoarele cazuri:</p> <p>a) pentru exercitarea dreptului la libertatea de exprimare și de informare, astfel cum este prevăzut de legislație și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, inclusiv respectarea libertății și pluralismului mijloacelor de informare în masă;</p> <p>b) pentru dezvăluirea unei abateri, a unei fapte reprobabile sau a unei activități ilegale, cu condiția ca pârâțul să fi acționat în scopul protejării interesului public general;</p> <p>c) divulgarea de către salariați reprezentanților acestora ca parte a exercitării legitime de către reprezentanții respectivi a funcțiilor lor în conformitate cu legislația, cu condiția ca divulgarea să fi fost necesară pentru această exercitare legitimă;</p> <p>d) în scopul protejării unui interes legitim recunoscut de lege.</p>	<p><u>Centrul de analiză și prevenire a Corupției</u></p> <p>Articolul 5 reglementează anumite situații care se referă la aplicarea măsurilor, procedurilor și acțiunilor reparatorii. însă, proiectul de lege are un capitol întreg care reglementează măsurile, procedurile și acțiunile reparatorii" (Capitolul III).</p> <p>Considerăm că normele cuprinse în art.5 din proiect urmează să se regăsească în capitolul ce reglementează măsurile, procedurile și acțiunile reparatorii (Capitolul III).</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Conținutul art. 5 se transferă după art. 7, cu renumerotarea corespunzătoare a art. 5, 6 și 7 din proiectul legii.</p>

<p>Articolul 6. Dreptul la acțiune</p> <p>(1) Pentru protecția secretului comercial împotriva dobândirii, utilizării și divulgării ilegale, deținătorul acesta se poate adresa în instanța de judecată.</p> <p>(2) Cererea de chemare în judecată se depune și se judecă în conformitate cu prevederile generale din Codul de procedură civilă, cu excepțiile și completările stabilite de prezenta lege.</p>	<p>Centrul de analiză și prevenire a Corupției</p> <p>Cuvintul „acesta,, este utilizată Incorrecț pentru sensul normei.</p> <p>Cuvintul „acesta,, se va substitui cu cuvintul "acestuia,,.</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>Articolul 12. Măsuri corective</p> <p>(1) În cazul în care constată dobândirea, utilizarea sau divulgarea ilegală a unui secret comercial, instanța de judecată, la cererea reclamantului, poate dispune împotriva făptuitorului una sau mai multe dintre următoarele măsuri:</p> <p>a) încetarea sau, după caz, interzicerea utilizării sau divulgării secretului comercial;</p> <p>b) interdicția de a fabrica, a oferi, a introduce pe piață sau a utiliza mărfuri care contravin normelor ori de a importa, a exporta sau a depozita astfel de mărfuri în aceste scopuri;</p> <p>c) adoptarea măsurilor corective corespunzătoare cu privire la mărfurile care contravin normelor;</p> <p>d) distrugerea parțială sau totală a oricărui document, obiect, material, substanță sau fișier electronic care conține sau încorporează secretul comercial ori, după caz, predarea integrală sau parțială către reclamant a respectivelor documente, obiecte, materiale, substanțe sau fișiere electronice.</p>	<p>Directia generală juridică</p> <p>La art.12 alin.(1) lit.b), referitor la „<i>interdicția de a fabrica</i>”, observăm că la art.10 alin.(1) lit.b) este prevăzută „<i>interdicția de a produce</i>”, în acest context urmează a fi corelate aceste interdicții.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>La art. 12 alin. (1) lit. b) cuvintele „<i>interdicția de a fabrica</i>” se substituie cu cuvintele „<i>interdicția de a produce</i>”.</p>

<p>Articolul 13. Condiții de aplicare, garanții și măsuri alternative</p> <p>(1) La dispunerea măsurilor prevăzute la art. 12 și pentru evaluarea proporționalității a acestora, instanța de judecată trebuie să țină seama de circumstanțele specifice ale cazului incluzând, după caz:</p> <p>a) valoarea sau alte trăsături specifice ale secretului comercial;</p> <p>b) măsurile luate în vederea protejării secretului comercial;</p> <p>c) comportamentul părâtului în dobândirea, utilizarea sau divulgarea secretului comercial;</p> <p>d) impactul utilizării sau divulgării ilegale a secretului comercial;</p> <p>e) interesele legitime ale părților și impactul pe care dispunerea sau respingerea măsurilor l-ar putea avea asupra părților;</p> <p>f) interesele legitime ale terților;</p> <p>g) interesul public;</p> <p>h) protejarea drepturilor fundamentale.</p>	<p><u>Directia generală juridică</u></p> <p>La art.13 alin.(1) lit. a)-h), constituie o dublare a art.11 alin.(2) lit. a)-h), pentru evitarea reproducerii normelor, considerăm oportun a se face trimitere la prevederile art.11.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Reieșind din faptul că articolele 11 și 13 fac parte din Secțiuni diferite și reglementează condițiile de aplicare a măsurilor provizorii și asiguratorii, corespunzător, condițiile de aplicare a măsurilor corective, considerăm binevenită reglementarea acestor circumstanțe în articole diferite, precum sunt și în Directiva (UE) 2016/943.</p>
<p>Articolul 14. Despăgubirile</p> <p>(1) La cererea părții lezate, instanța de judecată dispune făptuitorului, care știa sau ar fi trebuit să știe că săvârșește dobândirea, utilizarea sau divulgarea ilegală a unui secret comercial, plata către deținătorul secretului comercial, a despăgubirilor proporționale cu prejudiciul real suferit ca urmare a dobândirii, utilizării sau divulgării ilegale a secretului comercial.</p>	<p><u>Directia generală juridică</u></p> <p>La art.14 alin.(1), necesită a fi revizuit termenul „parte lezată” în coroborare cu termenul „parte prejudiciată” prevăzut la art.13 alin.(4), în scopul unificării terminologiei utilizate.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>La art.14 alin.(1) cuvintele „parte lezată” se substituie cu cuvintele „parte prejudiciată”.</p>
<p>Articolul 14. Despăgubirile</p> <p>(1) La cererea părții lezate, instanța de judecată dispune făptuitorului, care știa sau ar fi trebuit să știe că săvârșește dobândirea, utilizarea sau divulgarea ilegală a unui secret comercial, plata către deținătorul secretului comercial, a</p>	<p><u>Centrul de analiză și prevenire a Coruptiei</u></p> <p>Normele din articol nu sunt expuse într-o succesiune logică.</p> <p>Pentru păstrarea consecutivității normelor expuse în articol, se consideră oportun transferarea alin.(2) la</p>	<p>Se acceptă</p> <p>La art. 14, alin. (2) devine alin. (4), iar alin. (3), respectiv alin. (4), devine alin. (2); respectiv, alin. (3).</p>

<p>despăgubirilor proporționale cu prejudiciul real suferit ca urmare a dobândirii, utilizării sau divulgării ilegale a secretului comercial.</p> <p>(3) La stabilirea mărimii despăgubirilor menționate la alin. (1), instanța de judecată trebuie să ia în considerare toți factorii corespunzători, cum ar fi consecințele economice negative asupra părții lezate, inclusiv profitul ratat de acesta, beneficiile necuvenite realizate de făptuitor și, dacă este cazul, orice alt element în afara factorilor economici, cum ar fi prejudiciul moral cauzat deținătorului secretului comercial prin dobândirea, utilizarea sau divulgarea ilegală a secretului comercial.</p>	<p>finele articolului, în consecință alin.(2) va deveni alin.(4), iar alin.(3) și (4) corespunzător vor deveni alin.(2)-(3),</p> <p>la alin. (3) Textul "toți factorii corespunzători, cum ar fi,, este confuz și nu corespunde cerințelor de tehnică legislativă. Textul "toți factorii corespunzători, cum ar fi" se va exclude.</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>Cuvintele respective stabilesc precizările necesare aplicării temeinice a normei, pentru a nu admite luarea în considerare selectivă a factorilor enumerați.</p>
<p>Articolul 17. Dispoziții tranzitorii La data intrării în vigoare a prezentei legi, Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2022 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 66-75, art.132), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>a) la articolul 1026 alineatul (2), textul „în sensul dispozițiilor art. 2047 alin. (3)” se substituie cu cuvintele „în sensul legislației privind protecția secretelor comerciale”;</p> <p>b) în Cartea a treia, Titlul III, Capitolul XXXIII, secțiunea a 3-a se abrogă.</p>	<p>Directia generală juridică</p> <p>Art.17 "Dispoziții tranzitorii", stabilește modificarea și abrogarea unor prevederi ale Codului civil. Atragem atenția că, normele cuprinse în acest articol, în esența sa, nu constituie dispoziții tranzitorii astfel cum sunt reglementate la art.48 din Legea nr.100/2017, ci reprezintă modificarea unui act normativ în sensul adoptării unei noi legi. Din acest motiv, în scopul corespunderii denumirii articolului cu conținutul lui, urmează a fi modificată denumirea articolului 17.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă parțial</p> <p>Capitolul IV va avea următorul cuprins:</p> <p style="text-align: center;">"Capitolul IV DISPOZIȚII FINALE Articolul 16. Dispoziții finale</p> <p>(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 2 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p> <p>(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:</p> <p>a) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;</p> <p>b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.</p> <p>(3) La data intrării în vigoare a prezentei legi, Codul civil al Republicii</p>

			<p>Moldova nr. 1107/2022 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 66-75, art.132), cu modificările ulterioare, se modifică după urmează:</p> <p>a) la articolul 1026 alineatul (2), textul ”în sensul dispozițiilor art. 2047 alin. (3)” se substituie cu cuvintele ”în sensul legislației privind protecția secretelor comerciale”;</p> <p>b) în Cartea a treia, Titlul III, Capitolul XXXIII, secțiunea a 3-a se abrogă.”</p>
--	--	--	--

Radu MARIAN
Președintele Comisiei economie, buget și finanțe